

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ, ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΔΑΣ

Συνιστάμενον καθ' του Ύψους εν τῇ Παιδείᾳ ὡς τὸ κατ' ἐξοχὴν παιδικὸν περιοδικὸν ὑπεργραμμῶν, ἀληθῆς παρασχόν τις τὸν ἄριστον ἡμῶν ἑθνητικὸν καὶ ἀπὸ τοῦ Οἰκουμηνικοῦ Πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως, ὡς ἀνάγνωσμα ἄριστον καὶ χρησιμώτατον εἰς τοὺς παῖδας.

Δ ΤΥΠΟΦΘΗ ΠΡΟΠΑΗΡΩΤΕΑ
 *Ἐξωτερικῶς *Ἐξωτερικῶς
 ἑσπέρια δρ. 16.— ἑσπέρια δρ. 20.—
 ἑσπέρια 6,50 ἑσπέρια 19.—
 ἑσπέρια 2,50 ἑσπέρια 7.—
 ΑΜΕΡΙΚΗΣ (μόνον ἑτησίαν) δολάρια 4.
 Περίοδος Β'. — Τόμος 29ος

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΔΙΑ ΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ
 ΙΑΡΥΘΗ ΤΩ 1929
 ΙΑΡΥΘΗ — ΕΒΔΟΜΗ ΚΑΙ ΔΙΕΚΟΝΤΗΣ
ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ
 Ἐν Ἀθήναις, 7 Μαΐου 1929

Ο ΤΟΜΟΣ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ
 Ἀρχίζει τὴν 1ην Δεκεμβρίου ἢ ἂν αἰ οὐν-
 δραμαὶ ἀρχίζουν τὴν 1ην οὐνομήνου μηνός.
 ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΔΕ ἈΘΗΝΑΙΣ
 Ὁδὸς Ἐδουάρδου δρ. 38 παρὰ τὸ Βασιλικόν
 Ἔτος 44ον. — Ἀριθ 23

ΤΟ ΠΑΙΔΙ ΤΗΣ ΜΑΥΡΗΣ ΜΑΣΚΑΣ

[Μυθιστόρημα ὑπὸ Jules Chancel.]

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΒ' (Συνέχεια)

Καθὼς τὸ βράδυ, ὑπερ' ἀπ' τῆ συνομιλία του μετὰ τὸ Φιδέ, εἶχε γυρίσει πολὺ ἄργα καὶ κατόρθωσε νὰ γλυστηρήσῃ ἀθόρυθα ὡς τὴν κάμαρά του καὶ ν' ἀποφύγῃ κάθε συνάντησιν μετὰ τὸ μηχανικό. Καὶ φοβόταν τώρα μὴπως αἰτία τοῦ ἀσυνήθιστου αὐτοῦ θορύβου ἦταν ὁ θυμὸς τοῦ κυρίου του.

Γιὰ νὰ βεβαιωθῇ, βιάστηκε νὰ σηκωθῇ καὶ νὰ τυθῇ. Ἐστρεξε γενναία νάντιμετωπίσῃ τὴ θύελλα καὶ μπήκε εἰς τὴν τραπέζα.

Ἐκεῖ βόηκε τὸν σινιὸρ Πελιάσκο μετὰ τὰ μαγικοποικίμια καὶ τὴν σινιόρα μετὰ τὴν αἰωνία τῆς ἀσπρῆ καμίζοδα, νὰ συζητοῦν ζωνηρά, κρατώντας ἕνα γράμμα, ποὺ τ' ἄρπαξε ὁ ἕνας ἀπ' τὰ χέρια τ' ἄλλου, γιὰ νὰ τὸ ξαναδιαβάσῃ.

Μετὰ τὸ πρῶτον βλέμμα, τὸ παιδί κατάλαβε ὅτι δὲν ἦταν τίποτε δυσάρεστο, ἀπεναντίας μάλιστά.

Ἡ σινιόρα ἔλαμπε ἀπὸ χαρὰ· ὅσο γιὰ τὸν μηχανικό, ἔστρεξε, κηδοῦσε, ἐχόρευε γύρω-γύρω εἰς τὸ δαμάτιον, σιγοτραγουδώντας παράφωνα:

Ἔβιδα, Γλαριμπάνι!
 Ἔβιδα, Λιμπερτί!

Μόλις οἱ δύο σύζυγοι διέκριναν τὸ παιδί, ποὺ τοὺς παρατηροῦσε λιγὰκι σαστισμένο, ἄρχισαν νὰ γελοῦν καὶ νὰ φωνάζουν:

— Καλὰ μαντάτα, μπαμπίνο!
 — Ἐδουχία! Ἐδουχία!
 — Τί συμβαίνει ἐπὶ τέλους; ρώτησε ὁ Φρέδος.

Ὁ μηχανικός ἀποφάσισε νὰ τοῦ πῇ τὴν αἰτία τῆς τῶσος χαρᾶς τοῦ.

Ἔνας ὑπακιστὴς τοῦ αὐτο-

κράτορος τοὺς εἶχε φέρεῖ ἕνα γράμμα ἀπ' τὸ καλάτι: ὁ Ναπολέον Γ' εἶχε ἰδεῖ εἰς τὴν Ἐκθεσὴν τὸ περίφημον ἀνδρείκελλο καὶ παρακαλοῦσε τὸν σινιὸρ Πελιάσκο νὰ πᾶ, μαζὶ μετὰ τὰ μηχανήματά του, εἰς ἀνάκτορον τῆς Κομπιένης, νὰ δώσῃ μιὰ παρατίτλη γιὰ νὰ διασκεδάσῃ ὁ Διάδοχος.

— Ντὲν μπορεῖς ἀκόμα νὰ νοιώσῃς ἐσὺ, ἔλεγε ὁ Ἴταλός, γιὰτι εἶσαι πολὺ μικρός· μὴ ἐγκώ, ποὺ εἶμαι καλὸς ἔμπορος, καταλαβαίνω πὼς αὐτὴ ἡ πρόσκλησις εἶναι ἐδουχία, πλοῦτος! Στοιχηματίζω, ὅτι, σὲ τρεῖς μέρας μόλις εἰς ἑφημερίτας γράφουν πὼς ἐπήγγκα εἰς τὸ καλάτι, τὰ ἕνω ἑκατὸν πενήντα

παραγγέλιες! Πᾶει, ἐπλοῦτησαι! Ζήτω! Ὁ Φρέδος, ἐνθουσιασμένος ποὺ ὁ κύριός του ἦταν τόσο εὐχαριστημένος, τὸν ἐρώτησε:

— Κι' ἐγώ; θάρθῃ κι' ἐγὼ εἰς τὸ καλάτι;

Ὁ Ἴταλός τέντωσε τὰ μάτια, ἔρριξε πίσω τὸ σκοῦφο του καὶ φώναξε:

— Τέλει καὶ ρώτημα; ... Ποιὸς ἄλλος τὰ μπῆ μέσα εἰς τὸν παραγκιόζην μου, ποιὸς ἄλλος ἀπὸ σένα ποὺ εἶσαι συνητισμένος καὶ κάνεις τὴν βουλειὰ σου τέλεια, ταυμάσια;

Τὸ παιδί δὲν μπόρεσε νὰ κρύψῃ κάποιο ῥόβον.

— Τί θὰ κάμετε, ρώτησε, ἀν ὑποθέσωμε πὼς ὁ αὐτοκράτωρ

σᾶς ζητήσῃ νὰ τοῦ πουλήσετε τὸ νοῦμερο 1 εἰς ὅποιονδήποτε τιμῇ; ... Ἐνας αὐτοκράτωρ δὲν εἶναι σάν τὸν πρῶτον τυχόντα πελάτην ἀν ἐκδηλώσῃ τὴν ἐπιθυμίαν νὰγοράσῃ καὶ τὰ δύο ἀνδρείκελλα, θὰ εἶστε ὑπεχρεωμένοι νὰ τοῦ τὰ πουλήσετε.

Ὁ Πελιάσκο ἐκοίταξε χαμογελῶντας τὴν γυναῖκα του καὶ τὴν ρώτησε:

— Ἐσὺ τί λές, μιὰ κόρα;

Ἡ Ἴταλίδα, ποὺ δὲν διακρινόταν γιὰ τὴν εὐφυΐαν τῆς, περιορίσθητε νὰ δεῖξῃ, μετὰ ἀπελπισμένην χειρονομίαν, εἰς ὁ κίνδυνος, ποὺ ἔλεγε τὸ παιδί ἦταν πραγματικὸς κι' ὅτι κι' αὐτὴ τὸν φοβόταν.

Μετὰ ὁ μηχανικός εἶπε, τρίβοντας τὰ χέρια του:

— Τὸ μπαμπίνον τὰ λέει καλὰ, εἶναι κατεργκάρικο κι' ἔξυπνον παντὶ... Μὰ κι' ὁ Πελιάσκο ντὲν πᾶει πίσω... Τὰ λογαριάζει καὶ τὰ ζυγκίζει ὅλα ἀπὸ πρῶν.

— Ὄ, τὸξέρα αὐτό! ἔσπευσε νὰ πῇ ὁ Φρέδος.

Ὁ Ἴταλός ἐπίασε φιλικὰ τ' αὐτὸν τοῦ Φρέδου καὶ σφιγγόντάς του το—πολὺ δυνατὰ—ἐξακολούθησε γεμάτος κέφι:

— Ζήτω! Ἐπλοῦτησαι!... (Σελ. 177, στ. γ')

—Δοιπόν, μικρά περιέργεια... Τέλεις να μάτεις τί τὰ πῶ, ἂν ὁ αὐτοκράτωρ τελήσῃ ἢ ἀγκοράσῃ τὸ νοῦμερο 1;

—Ἐχω μεγάλη περιέργεια... —Εἶναι ἀπλὸ πρᾶγμα, εἶπε ὁ μηχανικός. «Ντυοῖν τάτερον» ὡπὸς ἐλέγχε ἀπὸ σκολιῆς μᾶς ὁ κατηγορητής τῆς φιλοσοφίας: Ἡ ντὲν τὰ μου ζητήσουν τίποτα καὶ ντὲν τὰ πῶ τίποτα ἢ τὸ μου ζητήσουν νὰ λυθοῦν τίς ντύο μου μηχανές. Καὶ τὰ τίς ντεῖξω. Αὐτὸ εἶναι ἔλο! Τὰ ντεῖξω τὸ μηχανισμό γκιὰ τὸ νοῦμερο 2 καὶ... τὸν μικρὸ Φρέδο ἀπὸ ντύο, γκιὰ τὸ νοῦμερο 1. Ποῖος τὰ γκελάσει γκιὰ τὸν κορόντεψαν; ὁ αὐτοκράτωρ! Τὰ τοῦ πῶ: —Μεγκαλειότατε, σὰς ἐφανέρωσα τὸ μῦστικό μου μὰ ντὲν πρέπει νὰ τὸ πῆτε σὲ κανένα! — Καὶ ντὲν τὰ τὸ πῆ! Αὐτὸ εἶναι ἔλο! Βλέπετε πόσο ἀπλὸ εἶναι τὸ πρᾶγμα;

Βλέποντας πὼς ὁ κύριός του ἦταν τόσο ἥσυχος, ὁ Φρέδος δὲν εἶπε τίποτα ἄλλο. Ἀνεγνώρισε ὅτι ὁ μηχανικός ἤξερε περισσότερα ἀπ' αὐτόν, καὶ τὸ κάτω-κάτω ἦταν δική του δουλειά. Ἀπ' τῆ στιγμῆ αὐτῆ ἀρχισαν οἱ ἐτοιμασίες γιὰ τὴν ἀναχώρηση.

Τὸ γράμμα τοῦ αὐτοκρατορικοῦ Οἴκου ἔλεγε ὅτι ἡ παράσταση θὰ γινόταν μεταξὺ πάντε κι' ἐφτό.

Ἐπρεπε λοιπὸν νὰ πάρουν τὸ τραῖνο, ποῦ ἔφευγε ἀπ' τὸ Παρῖσι στὶς δύο κι' ἔφτανε στὴν Κομπιένγη στὶς τεσσαρεσῆμισυ. Στὸ σταθμὸ θὰ περιμένανε μιὰ ἀνακτορική ἀμαξά γιὰ νὰ μεταφέρῃ τὸ μηχανικὸ καὶ τὰ πρᾶγματά του.

Ὁ Φρέδος συλλογιζόταν μὲ χαρὰ ὅτι θὰ ταξίδευε μὲ σιδηρόδρομὸν παρόμοια εὐτυχία δὲν εἶχε δοκιμάσει ὡς τώρα. Αὐτὸ λοιπὸν τὸν ἔκανε νὰ συμμερίζεται τὴ γενική χαρὰ καὶ βοήθουσε πρόθυμα τὸ σινοῦρ Πελιάσκο, ποῦ ἀνασκόλευε τὰ σεντοῦνια γιὰ νὰ βρῇ τουαλέττα ἀξία γιὰ τὴν περίσταση.

Ἐπειρὰ ἀπὸ πολλοὺς διαταγμούς, διάλεξε μιὰ καττανιὰ ρεντιγιότα, ἕνα κόκκινο γιλέκο κι' ἕνα ὑπέροχο ψηλὸ καπέλλο.

Ἡ σινοῦρα στάθηκε πῶς δύσκολη στὴν ἐκλογή της. Δοκίμασε, τὴ μιὰ ὕστερ' ἀπ' τὴν ἄλλη, καὶ τίς ὀκτὼ φορεσιές της καὶ δὲ βρῆκε κανένα κρινολίνο ἀρκετὰ φουσκωτό...

Στὰ δωμάτια βασιλέυε μιὰ τέτοια ἀναστάτωση, σὰν ὕστερα ἀπὸ μετακόμιση ἢ πυρκαγιά. Οἱ δύο Ἴταλοι πηγαινοερχόταν μέσα σ' αὐτὸ τὸ χάος, μὲ φωνές, μὲ φιλονεικίες, μὲ γέλια.

Ἐθόμωκαν, πετοῦσαν τὰ κρινολίνα ὁ ἕνας στὸ κεφάλι τ' ἄλλουνοῦ, ὕστερ' ἀγκυλιαζόταν κι' ἐφιλιόταν. Τί περιέργοι ἄνθρωποι. Τέλοςκατὰ τὸ μεσημέρι

σκέφθηκαν νὰ καθίσουν στὸ τραπέζι. Ἐφαγαν διακριτικὰ κι' ἀφου ἔδεσαν στερεὰ τὰ δύο κουτιά, ποῦ εἶχαν τοὺς παραγκιόζηδες, ξεκίνησαν γιὰ τὸ Σταθμὸ.

Ἦσαν δύο ἀμάξια, γιὰ τὸ κρινολίνο τῆς σινοῦρας ἐγέμιζε, μόνο του, ἕνα ὀλόκληρο ἀμάξι. Στὸ ἄλλο κάθισαν ὁ Πελιάσκο κι' ὁ Φρέδος, ντυμένοι ἐν ἀγγλικὸ κοστοῦμι γκρούμ, ποῦ βρισκόταν σ' ἕνα ντουλάπι τοῦ μηχανικοῦ.

Ἐφθασαν μὲ θόρυβο καὶ ζωηρότητα στὸ Σταθμὸ. Κι' οἱ τρεῖς ἔτρεχαν ἐδῶ κι' ἐκεῖ, τρέμοντας μήπως χάσουν τὸ τραῖνο καὶ σ' ἔλο τὸ Σταθμὸ δὲν ἀκουγόταν παρὰ ἡ φωνὴ τοῦ Ἴταλοῦ ποῦ παρακαλοῦσε κι' ἐκέτευε, μὲ τὴν παράξενη προφορὰ του:

—Κύριε στατιμάρχη... σὰς παρακαλῶ... μὴν ξεκάστετε τὰ πρᾶγματά μου... παρκαίνω στὸν αὐτοκράτορα... στὸν αὐτοκράτορα!

«Δὲ βρῆκε κρινολίνο ἀρκετὰ φουσκωτό.» (Σελ. 178, στ. α')

Καὶ γέμιζε τὸ στόμα τοῦ, ὅταν μελετοῦσε τὸν αὐτοκράτορα!

Τέλος τοὺς ἔβαλαν καὶ τοὺς τρεῖς σ' ἕνα βαγόνι, πρώτη θέση, καὶ τὸ τραῖνο ξεκίνησε.

Τὸ πρῶτο αὐτὸ ταξίδι μὲ τὸ σιδηρόδρομο ἐμάγευε τὸ Φρέδο. Καθόταν στὸ παράθυρο τοῦ βαγονιοῦ καὶ κοιτοῦσε τὴν ἀτμομηχανή, ποῦ λαχάνιαζε καὶ σκορποῦσε ἀτμούς.

Ὅταν ἐφθασαν, ἕνας ὑπηρετῆς τῆς αὐλῆς, μὲ πράσινη λιθρέα, τοὺς περιμένε' ἐπροχώρησε πρὸς τὸν Ἴταλό, μὲ τὸ καπέλλο στὸ χέρι καὶ τὸν ρώτησε:

—Ἐχω τὴν τιμὴν νὰ ἐμιλῶ πρὸς τὸν κύριο Πελιάσκο;

—Σί, σινοῦρ! τοῦ ἀποκρίθηκε ὁ ἀγαθὸς ἄνθρωπος, τόσο παραγμένος, ποῦ χωρὶς νὰ τὸ θέλῃ, μιλοῦσε τώρα Ἴταλικά.

Ὅσο γιὰ τὴ σινοῦρα, αὐτὴ δὲν ἔπαυε νὰ χαιρετᾷ μὲ ὑποκλίσεις τὸν

ἄνθρωπο μὲ τὴ λιθρέα, ποῦ τὸν περνοῦσε γιὰ κανένα μεγάλο πρόσωπο, καὶ τὸ τεράστιο κρινολίνο τῆς πηγαινε δῶθε-κεῖθε ἰσόχρονα καὶ ρυθμικά, σὰν ἐκκρεμὲς ρολοιοῦ.

Ὁ ὑπηρετῆς δὲν ἄφησε νὰ διαρκέσῃ πολὺ ἡ κομικὴ αὐτῆ σκηνή. Σὲ λίγα λεπτά τὰ πρᾶγματα ἦταν φορτωμένα σ' ἕνα μικρὸ ἀμάξι, οἱ ταξειδιῶτες θρονιάστηκαν μέσα καὶ ξεκίνησαν γιὰ τὸ παλάτι.

Στὸ δρόμο, οἱ ἄνθρωποι χαιρετοῦσαν τὴν ἀνακτορική ἀμαξά, νομίζοντας πὼς ἦταν μέσα μεγάλα πρόσωπα κι' ὁ Πελιάσκο, γεμάτος περηφάνεια, κμάρωνε στὴ θέση του καὶ σκουπώντας τὴ γυναίκα του, τῆς ἔλεγε:

—Βλέπεις, μιὰ κάρα;... μὲ ξέρουν! Τί ντοξασμένος ποῦ εἶμαι, Παναγκιὰ μου!

Ἐπειρὰ, χτυπώντας ἐλαφρὰ μὲ τὸ πόδι τὸ Φρέδο, ποῦ καθόταν στὴν ἄλλη ἄκρη τᾶμαξιοῦ, τοῦ φώναξε:

—Ἐκείς τύχη, μπαμπίνο, νὰ ἔκῃς κύριο τόσο ντοξασμένο, ποῦ τὸν καλεῖ κι' ὁ αὐτοκράτωρ ἀκόμα!

Μόλις ἐφθασαν στὸ παλάτι, ἕνας θαλαμηπόλος τοὺς ὀδήγησε στὸ διαμέρισμα ποῦ ἦταν προορισμένο γι' αὐτούς.

Τοὺς ἐσερβίρισαν ἕνα μικρὸ κολατοῖδ σὲ μιὰ μικρὴ τραπεζαρία.

Ἐνῶ οἱ ταξειδιῶτες ἔτρωγαν μὲ συγκίνηση τὸ αὐτοκρατορικὸ φαγητό, ὁ θαλαμηπόλος τοὺς εἰδοποίησε ὅτι ἀντίθετα ἀπ' ὅ,τι εἶχε ἀποφασισθῆ στὴν ἀρχή, ἡ παράσταση δὲ θὰ γινόταν στὸ θέατρο, ἀλλὰ στὴ στοὰ τῶν ἰδιαιτέρων διαμερισμάτων.

Ὁ κύριος Πελιάσκο ἐπιθυμῆ νὰ ἰδῇ τὸ μέρος αὐτὸ καὶ νὰ μεταφερθοῦν ἐκεῖ τὰ σκηνικά του; ρώτησε ὁ θαλαμηπόλος.

Ὁ Ἴταλὸς ἐδέχθηκε κι' ὁ Φρέδος, θαμπωμένος, ἀκολοθῶντας τὸν κύριό του, πέρασε ἀπ' τὰ κυριότερα διαμερίσματα τοῦ παλατιοῦ: ἀπ' τὴν αἴθουσα τοῦ Συμβουλίου, στολισμένη μὲ θαυμασία χαλιά, τὴν αἴθουσα τοῦ Θρόνου, ποῦ οἱ τοίχοι τῆς εἶναι σκεπασμένοι ἀπὸ ἔργα τοῦ Ζιροντέ, καὶ τέλος τὴ στοὰ, ὅπου βλέπει κανεὶς τὴν ἱστορία τοῦ Ἀδὸν Κιχόττη, ἔργο τοῦ Κουπέλ.

Ὁ Πελιάσκο ἀκολοθῶσε σιωπηλὸς τὸ θαλαμηπόλο, ἐνῶ πίσω του ἡ γυναίκα του δὲν ἔπαυε νὰ χαιρετᾷ. Χαιρετοῦσε τοὺς πολυελαίους, τὰ παράθυρα, τὰ κάρνα, τίς πόρτες, τὰ πάντα. Καὶ τὸ ἀεικίνητο κρινολίνο τῆς ἐμοιαζε σὰν καμπάνα ποῦ τὴν χτυποῦν.

Στὸ τέλος τῆς στοᾶς ἦταν ἀραδιασμένες καμμιὰ πενηνταριά καρέκλες. (*Ἐπειτα συνέχεια) KIMΩΝ ΑΛΚΙΑΗ

Ο ΒΟΘΝΑΣ

(Συνέχεια καὶ τέλος: ἴδε σελ. 171.)

Ἐτρεχε κι' ὡστόσο ἡ φωνὴ ἔφτανε πάντα σταυτιά της, ἔλο καὶ πῶ παραπονεμένη: «κουμπάρα, κουμπάρα!» ὡς ποῦ ἀπομακρύνθηκε τόσο, ποῦ δὲν ἔξεχώριζε πλέον τὴ λέξη ὁ ἦχος ὅμως ἔφτανε ἀκόμα σέναν τόσο τόσο παραπονεμένο, ποῦ ἦταν πλέον σὰν κλαίμμα.

Ἐφτάσε στὸ χωριὸ ξεψυχισμένη μὰ δὲν εἶπε τίποτα στὴ Μαλέκω τῆς ντραπῆγῃ καὶ τῆς πῆ πὼς φανήθηκε τοὺς βρυκόλακες αὐτῆ, ποῦ δὲν τοὺς ἐπίστευε!...

Μὰ τὴν ἄλλη μέρα τὸ πρῶτ', τὰ διηγῆθηκε ἔλο στὸ Γρηγόρη τὸ φίλο τῆς. Ἦταν μεγάλο ἀγόρι δεκοχτὼ χρονῶν καὶ ἤξερε πολλὰς ἱστορίες γιὰ βρυκόλακες νὰ σοῦ πῆ, μὲλο ποῦ δὲν τοὺς ἐπίστευε. Εἶχε μεγάλῃ ἀφοσίωση στὸ κορίτσι γιὰ τὸ μάθαινε γράμματα, κι' αὐτὸς πάλι ὅ,τι περνοῦσε ἀπὸ τὸ χέρι του, τῆς ἔφτανε.

Καὶ τί δὲν τῆς εἶχε κάμει! μικροὺς μύλους ἐδίνουσε' μικρὰ σκαλιστὰ σεντοῦνια ποτῆρια στολισμένα μὲ λουλούδια τριγύρω κι' ὅ,τι ἄλλο τοῦ ζητοῦσε. Τῆς εἶχε φτιαχίσει κι' ἕνα μαντολίνο ἀπαράλλαχτο σὰν αὐτὰ ποῦ εἶχε δῆ στὴ χώρα, ἀλλὰ μονοκόμματο' τρεῖς ββομάδες παιδεύτηκε νὰ τὸ κουφαλίωσῃ καὶ νὰ τὸ κῆμη λεῖο σὰν ἀγοραστό' δὲν εἶχε κόρδες, μὰ τί εἰράζει; «Ἀμὰ θὰ πῶω στὸ Κᾶστρο, τῆς εἶπε, θὰ σοῦ φέρω' ὡστόσο βάζουμε στὴ θέση τους αὐτοὺς τοὺς σπάγγους' μόνο ποῦ δὲ βγάνουν ἦχο».

—Τὸ ἴδιο κάνει, ἀποκρίθηκε τὸ κορίτσι γιὰ νὰ τὸν εὐχαριστήσῃ.

Τῆς ἔκανε καὶ τόσες ἄλλες χαρές! Τὴ βοήθουσε νὰ ἀναρφαλοῦν στὶς ἀγριεὶς ἀπόκρημνες γράβες, γιὰ νὰ βλέπουν τὸ «ἀσκηταριό». Τῆς ἔπιανε ἀγριοπερίστερα. Ἐπῆγγαιναν μαζὶ στὶς στάνες νὰ ἐλέπουν τίς στρογγυγες ποῦ «ξεκαλοκαίριαζαν» τὰ πρόβατα. Τῆς ἔφερνε ζωντανὰ λαγουδάκια, πετροχελίδονα, ἀηδόνια' ἕνα μεγάλο πουκάμισο φειδιοῦ, ποῦ ἔκανε τρόμο, καὶ τόσα ἄλλα! Αὐτῆ πάλι τοῦ μάθαινε δὲ γράμματα ἤξερε' κι' ἔταν τοῦ τᾶμαθε ἔλο. — Ἐγὼ δὲν ἔρω ἄλλα, τοῦ εἶπε' τώρα νὰ πᾶς στὸν παππᾶ, ἀν' θέλῃς περισσότερο».

Ἐτοῖ δὲν ἦταν πῶς μαθητῆς τῆς' τὴ φίλια ὅμως τὴν εἶχαν πάντα καὶ σ' αὐτὸν ἐπῆγγε νὰ πῆ ὅ,τι ἀκουσε στὰ «Καθίσματα».

—Δὲς νᾶταν βρυκόλακες, Γρηγόρη;

—Μα! κατὶ ἄλλο θὲ ἦταν... πᾶμε νὰ ἰδοῦμε!

Αὐτὸς ἤξερε ἕνα μονοπάτι, ποῦ κατέβαινε κανεὶς στὸ Βόθνα χωρὶς νὰ γκρεμισθῇ.

—Θὰ κόψουμε κι' ἀμάραντα, τῆς εἶπε' εἶδα πλῆθος ἐκεῖ μέσα. Καὶ ξεκίνησαν.

Ὅταν ἐφθασαν στὸ μονοπάτι κι' ἀρχισαν νὰ κατεβαίνουν, μιὰ βαρεῖα μυρωδιὰ ἀπὸ βρεγμένο χῶμα, ἀνακατωμένη μὲ ἄρωμα θροσεροῦ χόρτου καὶ λουλουδιῶν, τοὺς ἔζαλιτε. Ἐδῶ εἶναι πάντα ἀνοιξη, γιὰ τὴν δὲν τὸ πιάνει ὁ ἥλιος κι' ἔλο μένουν νοτισμένα καὶ θροσερά. Στὸ κάθε βῆμα τους κι' ἕνα πῆδημα, πότε λαγοῦ, πότε κουναδιού, ἔταραξε τὴ φοβερὴ ἡσυχία τοῦ Βόθνα' πᾶρα κάτω ζυλόκαττες ξαφνιασμένες ἐτρέπωναν στὰ χαμῶκλαδα, σὰν φεῖδια μεγάλες τοὺς ἐκοίταζαν μὲ τὰ γυαλιστὰ μάτια τους, χωρὶς νὰ συλλογίζονται καὶ νὰ παραμερίσουν, λὲς καὶ τοὺς ἐγνώριζαν. Πληθὺς ἀπὸ ἄλλα ζῶα, μικρὰ καὶ μεγάλα, ποῦ πρώτη φορὰ τᾶδλεπε τὸ κορίτσι, ἔτρεχαν ἐδῶ κι' ἐκεῖ κι' ἄλλα πηδοῦσαν, ἀλλὰ σερνόνταν, ἀλλὰ πετοῦσαν κι' ἄλλα ἐμειναν ἀκίνητα, γιὰ τὴν δὲν ἐνοῦσαν κίνδυνο.

Καὶ τὰ λουλούδια; Τί λουλούδια ἦταν ἐκεῖνα!

«Ἐδῶ θὰ εἶναι μαγεμένος ὁ τόπος» συλλογιζόταν τὸ κορίτσι' καὶ τόσος ἦταν ὁ θαυμασμός του γιὰ ὅ,τι ἔδλεπε γύρω του, ποῦ δὲν ἐκατάλαβε πὼς ἔφτανε κι' ἔλο στὸ βῆθος τοῦ Βόθνα καὶ τρῶμαζε, δταν ὁ Γρηγόρης τῆς ἀρπαξε τὸ χέρι καὶ τῆς φώναξε:

—Γρηγόρη, δός μου τὸ χέρι σου καὶ μὴ σκιαχθῆς!

—Τί εἶναι;

—Τίποτα δὲν εἶναι. Νά! ἄστοι, ἀκουσαν τὰ βῆματά μας καὶ θὰ πετάξουν' ἕνα μικρὸ παιδί μ' ἀπορετὴ νὰ σηκώσουν στὰ νόχια τους.

—Μὰ ἐγὼ δὲν εἶμαι μικρὸ παιδί!

—Δὲν τὸ λέω γιὰ σένα, ἀποκρίθηκε χαμογελῶντας ὁ φίλος, ποῦ θυμήθηκε τὴν ἀδυναμία τῆς; δὲν ἤθελε νὰ τὴ λένε μικρὴ. Ἐνας ἄνθρωπος στὰ ἐννιά του χρόνια μ' ἀπορετὴ νὰ ζῆσῃ στὸν κόσμο μὲ τὰ χέρια του, κι' αὐτὸ δὲν τὸ κάνουν οἱ μικροί! Μ' αὐτοὶ ἐδῶ εἶναι τόσο πολλοὶ ποῦ μποροῦν νὰ μᾶς σηκώσουν καὶ τοὺς δύο μας, ἀν' θέλουν. Τὸ καλὸ εἶναι ποῦ σκιάζονται κι' αὐτοί. Νά, θέλεις νὰ δῆς πὼς θὰ φύγουν;

Ἐσφύριξε μ' ἕνα σφύριγμα δυνατὸ, διαπεραστικό, φοβερὸ μέσα στὸ βῆθος τοῦ Βόθνα. Κι' ἔξαφνα μιὰ βοή κι' ἕνα σιοτάδι ἐπλάκωσε γύρω τους.

Ἐσήκωσαν τὰ μάτια τους: Ἐντέκα ἄστοι ἔφρουγαν τρομασμένοι, χτυπώντας ἀγρία τὰ φτερά τους. Τὸ ράμπος τους, τὰ νόχια τους ἦτανε τρομερά.

—Θέ μου! Τί εἶναι αὐτό;

Ἄν ἔβλεπε τὸ μεγάλο βουνὸ τοῦ χωριοῦ τῆς νὰ πετᾷ ἀπάνω ἀπὸ τὸ κεφάλι τῆς, δὲν θὰ τῆς ἔκανε μεγαλύτερη ἀντίπωση ἀπ' ὅ,τι τῆς ἔκανε μὲ τὸ ἕνα φτερὸ τους μονάχα θὰ τὴ σκέπαζαν ὀλάκερη!

—Τί μεγάλα ποῦ εἶναι! Τί μεγάλα!

Κι' ἡ ἀναπνοή τῆς ἦταν «βαρεῖα».

—Ἐίδες; ἐσκέπασαν ἔλο τὸ φῶς... σὰ νόχια εἶναι ἐδῶ μέσα... Σὲ λίγο ποῦ θάπομα ρυθῶσῃ, θὰ δοῦμε τί ἐξητοῦσαν. Κάποιο φῶρημι θὰ ἐμυρίστηκαν, ἀν' καὶ δὲν αἰσθανομαί μυρωδιὰ.

Καὶ δταν τὰ μεγάλα πουλιὰ ὀφώθησαν τόσο, ποῦ τὸ φῶς ξαναχύθηκε στὸ βῆθος τοῦ Βόθνα, ἐπροχώρησαν πρὸς τὸ μέρος ποῦ εἶχαν σταθῆ οἱ ἄστοι.

Ἐνα μεγάλο κόκκινο ἀλογο ἦταν ἐκαλωμένο ἀνάμεσα στοὺς ἀγριοὺς θάμνους, καὶ γύρω του σπασμένα κλωνάρια καὶ θάμνοι ξερριζωμένοι καὶ χῶματα καὶ πέτρες, ποῦ γκρεμιστῆσαν μὲ τὸ κατακύλισμα τοῦ μεγάλου ζώου.

—Τί ὄρατο ἀλογο! ἐφιθύρισαν κι' οἱ δύο, κοιτάζοντας τὸ θαυμάσιο ζῶο μὲ τὸ στιλπνὸ τρίχωμα καὶ τὴν περρηφανή χαίτη, σηκωμένη καὶ σκαλωμένη σὲ κλωνάρια. Τὰ πόδια του, σὲ μιὰ στάση ζωῆς, ἔδειχναν προσάφεια νᾶνασκηθῶν καὶ ταμῆτια του, ἀνοιχτὰ σ' ἕνα ἀνοιγμα ἀγωνίας, εἶχαν ἀκόμη τὴν ὑγρότητα καὶ τὴ στιλπνάδα τῶν ζωντανῶν ματιῶν.

—Τί κρῖμα, τί κρῖμα νὰ χαθῆ τέτοιο ἀλογο! καὶ θὰ μποροῦσε νὰ σωθῆ. Δὲν ἔχει καμμιὰ πληγὴ ἔξω ἀπ' αὐτὸ τὸ ἀνοιγμα, ποῦ τοῦ ἔκαμαν τώρα οἱ ἄστοι στὸ πλευρὸ του' καὶ φαίνεται πὼς ἀγωνίστηκε πολὺ καὶ κάποιος ἄνθρωπος μαζὶ του, γιὰ νὰ τὸ στήσῃ στὰ πόδια του' μὰ δὲν μπόρεσε ἢ γιὰ τὴν θάταν χτυπημένος κι' αὐτός, ἢ γιὰ τὴν θάταν μικρὸς' κάποιος τσοπανόπουλο φαίνεται κι' ἀπὸ τὰ πατήματα. Νὰ μὴ μοῦ τὸ πῆς ἀμέσως ἐχτὲς τὸ δράδυ!...

Τὸ κορίτσι ἐσώπαινε, γτρόπαμένο καὶ λυπημένο, ποῦ γιὰ μιὰ στιγμὴ ἐπίστεψε στ' ἀλήθεια πὼς ἦταν βρυκόλακες κι' ἔγεινε αἰτία νὰ συμβῆ τέτοιο κακό.

—Οἱ γυναίκες φταῖνε! εἶπε σὲ λίγο μὲ θυμὸ, ποῦ λέγε τέτοιες φοβερὲς ἱστορίες, τᾶχα ἀληθινές, ποῦ σοῦ γυρίζουν τὸ κεφάλι καὶ σοῦ κάνουν τρόμο. Δὲν θὰ ξανασταθῶ ν' ἀκούσω ἱστορίες ἐπὶ γυναικῆς!

Καὶ συλλογίστηκε τὸ φτωχὸ Λιακόπουλο καὶ τὴν ἀγωνία του μέσα στὸ Βόθνα μὲ τὸ γκρεμισμένο καὶ μισοπεθαμένο ἀλόγο του.

Θυμήθηκα πώς την προηγούμενη μέρα ακριβώς έπρασαν οι λιπάτικες στάνες με τα ψηλά όρατα άλογα. Το μικρό τροπανόπουλο, —σίγουρα ήταν μικρό, φαινότανε κι' από τη φωνή του, κι' από την άπελεισία του, —θα ξεμοναχιάστηκε κι' έπαθε αυτή τη συμφορά.

—'Αλήθεια, Γρηγόρη, ποιος ξέρει τί μαρτύριο θα τραβήξει δλη τη νύχτα εδώ-μέσα μοναχό του και με τί πόνο θαποχωρήστηκε το πρώι το άλογό του το πελαμένο...

—Βλέπεις; αυτός δλη τη νύχτα μέσα στο Βόθνα δέν έσκιάχτηκε τους θρυκόλακες, αυτός ένας Λιάπης, και σύ!...

—Σώπα τώρα! μη μου το θυμίζεις!
ΚΑΤΙΝΑ Γ. ΠΑΠΑ

ΑΘΗΝΑΪΚΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ

ΕΚΘΕΣΕΙΣ

Αγαπητοί μου,

ΤΑ μέρα, άπάντησα στο δρόμο των γνωστών σας Γάλλοκαλλιτέχνη κ. Ι. Πικ, καθηγητή της σχολικής ζωγραφικής και όργανωτή της «Καλλιτεχνικής Έκπαιδευσεως» στην Ελλάδα. Και με την προφορά του σινιόρ-Πελιάσκο, —ε, ξένος είναι, πάλι θαύμα που μιλεί και τόσα ελληνικά, —μου είπε:

—'Α, καλά που σες βρισκόμ!... Νάρτητε... Τα κάμω είκοσιενιά έγκαίνια!
—Είκοσιενιά έγκαίνια!... Τι λέτε;
—Ναι, ναι... στις είκοσιενιά αυτό του μηνός...έκω τα έγκαίνια της Έκθεσης μου στο Ζάππειο!

—'Α, έτσι; Χαίρω πάρα πολύ... Θά είναι πάλι ζωγραφική των μαθητών σας;

—Ναι, και πλαστική... Έκω τρεις κιλιάνας κομμάτια... Νάρτητε, σας περιμένω! Τα ευχαριστήητε!

Πραγματικώς, έπηγα στις είκοσιενιά στο Ζάππειο κι' ευχαριστήθηκα πολύ. Βρήκα τρεις μεγάλες σάλες γεμάτες από έργα των μικρών μαθητών του κ. Πικ. Ίχνογραφήματα, ζωγραφήματα, πλαστικά, αρχιτεκτονικά, ό,τι θέλετε. 'Η εντόπιση μου ήταν άνοτερη κι' από την περσινή ή, άν θυμάστε, σας την έγραφα. Μπορώ να σας πω πώς έφυγα ένθουσιασμένος. Πόσα μικρά ταλέντα, καλλιτεχνικά, που ή ύπομονή κι' ή μέθοδο του κ. Πικ τά βοηθούν και τά διαπλάττουν! Μά ώρισμένους μερικά απ' αυτά τά παιδιά θα γίνουν μία μέρα ζωγράφοι. Όσα πάλι δέν γίνουν— και δέν είναι καμιά ανάγκη να γίνουν δια, —θα

ξέρουν τουλάχιστο κάτι να ζωγραφίζουν, κάτι να έννοούν από ζωγραφική. Κι' αυτός Ισα-Ισα είναι ο σκοπός της μεθόδου: όχι να βγάλει ζωγράφους, αλλά να δώσει σ' όλους τους μαθητές τά στοιχεία εκείνα της ζωγραφικής, που είναι άπαραίτητα σε κάθε άνθρωπο.

Κι' οι μικρές βασιλοπούλες, οι πριγκίπισσες, είναι μαθήτριες του κ. Πικ και στην ίδια έκθεση, μαζί μ' όλα τάλλα παιδιά, δημοκρατικώτατα, έκθέτουν τά έργα τους, που διακρίνονται όμως περισσότερο, σά πριγκιπικά, για τό βασιλικό τους γούστο. Τά καλύτερα είνε της Α.Β.Γ. της πριγκίπισσας Ειρήνης του Βασιλιά, αλλά δέν πάνε παρακάτω και των άλλων μικρών Ύψηλοτήτων, της Έλισσάβει του Νικολάου, της Όλγας και της Μαρίας. Από τά έργα πάλι των κοινών θνητών, ξεχωρίζουν, για τό πλήθος και την αξία, τά ζωγραφήματα του μαθητού Καμπανη.

Στο ίδιο Ζάππειο, αυτές τις ημέρες είν' άνοιχτή και μία άλλη Έκθεση, ένός μόνου ζωγράφου γιτή, του κ. Βώκου. Είναι κυρίως τοπιόγράφος με φυσικώτατο χρώμα κι' οι πίνακές του θαυμάζονται γενικώς. Να πάτε να τους ίδητε, μία που θα πάτε και για την Έκθεση των μαθητών. Το περιεργό είναι, ότι ο ζωγράφος αυτός, που έφτασε σήμερα να κάνει κι' Έκθεση δική του, δέν είναι συστηματικός, δέν έσπούδασε σε κανένα Πολυτεχνείο, δέν έχει δίπλωμα. Είναι αυτοδίδακτος ή, καλύτερα, εμπνευσμένος. Μεγάλος πιά, και γνωστότατος λογοτέχνης, αίσθάνθηκε άξαφνα την κλίση, την όραση να ζωγραφίζει. Αρχισε, δοκίμασε, προχώρησε και, σε λίγο καιρό, τελειοποιήθηκε. Είχε δηλαδή ένα δυνατό ταλέντο, που για πολλά χρόνια τό άγνοούσε.

Και δέν είναι τό μόνο ταλέντο του κ. Βώκου. Ο έξαιρετικός αυτός άνθρωπος είχε πρώτα όλα τά λογοτεχνικά: είναι ποιητής, διηγηματογράφος, μυθιστοριογράφος, θεατρικός, συγγραφέας, χρονογράφος, δημοσιογράφος, σε όλα αυτά διαπρεκής, μ' έπιτυχίες μεγάλες στη ζωή του. Έπειτα είναι και μουσικός, έπίσης αυτοδίδακτος κι' εμπνευσμένος. Πριν άκόμα μάθη να γραφή μουσική, —γιατί ύστερα έμαθε, —έπαιξε στο πιάνο συνθέματα δικά του έκπληκτικά! Μνηματοπαντοεισδ θα μένη στην Ιστορία των Τεχνών και των Γραμμάτων τό τελευταίο φυλλάδιο του «Καλλιτέχνη», ένός περιοδικού που έγραφε άλλοτε ο κ. Βώκος. Τό φυλλάδιο αυτό, απ' την αρχή ως τό τέλος, είναι γραμμένο και εικονογραφημένο από τον ίδιο!

Κι' εκτός από τη χρωματιστή εικόνα του έξωφύλλου, εκτός από τά ελληνικά τοπία που τό στολίζουν μέσα, έχει ποιήματα, διηγήματα, πολιτικό κρητο, φιλοσοφία, μουσικά, κριτικά, όλ' αυτά έργα ένός μόνου ανθρώπου! Κι' όρατα, πολύ όρατα, —αυτό είναι τό ζήτημα! Τέλος πάντων, είναι άδύνατο να θυμηθώ τον πολυσχιδή αυτόν Βώκο χωρίς θαυμασμό. Κι' ο θαυμασμός μου μορφώθηκε με την Έκθεσή του.

Σας άσπάζομαι, ΦΑΙΔΩΝ

Η ΔΙΟΝΥΣΙΑ

Μυθιστόρημα υπό AUGUSTA LATOUCHEI
ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΑ'

Ο υπάλληλος τά έγραψε σ' ένα μεγάλο θιβλλίο, που φάνηκε της Διονυσίας ότι θα χρησίμευε για να την έννοχοποιήση.

—Νά ξαναρθής αύριο την ίδια ώρα για να σε κοιταξη ο γιατρός και ύστερα θα πάρης την άπάντησή μας.
—Ο γιατρός; ρώτησε τρομαγμένη;

—Ναι, έτσι είναι ή τάξη, όλες έτσι κάνουν. Δέν θα σε φάη, έννοια σου, ο γιατρός. Πρέπει όμως να δεβαιώση πώς δέν έχεις κανένα χέρι σπασμένο ή κανένα όμο βγαλμένο, ειπε χαμογελώντας.

Όταν ο υπάλληλος έλεγε αυτά τά λόγια σ' άλλα κορίτσια που έρχόντανε να ζητήσουν δουλειά, (αυτά δάζανε τά γέλια. 'Η Διονυσία όμως ούτε χαμογέλασε. Ρώτησε μόνο:

—Πρέπει να έλθω με κουστοδμι καθαρίστρας αύριο;

—'Ελα όπως θέλεις. Δέ θ' αρχίσης άμέσως τη δουλειά. Μόνο μετά την εξέταση του γιατρού θα σου δοίμε άν σε παίρνουμε ή όχι. Άλλά... για στάσου... Έμεις μιλούμε για σπασμένο χέρι, μά έμένα μου φαίνεται πως τό μέτωπό σου είναι σπασμένο. Ποιος σου έβαλε αυτή τη βούλα εκεί πάνω;

'Η Διονυσία δέν άποκρίθηκε χαμηλώσε μόνο τό κεφάλι.

—Θά πίνη ο μπαμπάς, ε; έπρόσθεσε με ύφος ανθρώπου συνειθισμένου σ' αυτά, μά με καλή καρδιά.

Και βλέποντας πώς ή μέλλουσα καθαρίστρα δέν ήξερε πώς να σταθή από την τροπή της, της ειπε με άπλόητητα

—Ξέρεις, κόρη μου, καλύτερα να μη του αντίστρέξωσι.

'Η Διονυσία κατέβασε άκόμη περισσότερο τό κεφάλι, χαιρέτησε και βγήκε.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΒ'
Νέοι έξουτελισμοί.

'Αποσ βγήκε απ' τό γραφετό δια-

πέρασε την αύλη και ήταν έτοιμη πιά να ξαναπάρη τον μεγάλο δρόμο, ή Διονυσία θυμήθηκε τά φορέματά της που είχε κρύψει πίσω από τ' ξύλα. Γύρισε άμέσως για να τά πάρη, άδικα όμως έφάχνε να τά βρη. Τα φορέματά δέν ήταν πιά εκεί που τά είχε βάλει. Της τά πήραν χωρίς άλλο.

Τι να κάμη τώρα;
Έκοίταξε γύρω της. Πολλοί εργάτες έκαναν καθέννας τη δουλειά του

«—Ποιος σου έβαλε αυτή τη βούλα;» (Σελ. 180, στ. α')

χωρίς να φροντίζουν γε' αυτή. Πήρε θάρρος όμως και πλησίασε ένα.

—Με συγχωρείτε, μήπως δρήματε κανένα δέμα;

—Τι δέμα, παιδί μου, που;

—Ό,τι πήγαινε να άπαντήση ή Διονυσία, άκουσθήκαν πίσω από τά ξύλα κάτι δυνατά γέλια και σχεδόν την ίδια στιγμή φάνηκαν δυο μικροί μαθητευόμενοι. Ο ένας ξεκαρδίζότανε στα γέλια βλέποντας τον άλλο να φορη στο κεφάλι του τον κούκο της Διονυσίας και στη ράχη του τό χονδρό της επανωφόρι.

Τι άστεγος που ήταν έτσι μασκαρευμένος!

Ο κούκος, που ήταν πολύ μικρός για τό κεφάλι του, στεκότανε στην κορυφή του, κι' έκανα κίτι κωμικές κινήσεις ενώ προσπαθούσε να φορέση τό επανωφόρι που τά μανίκια του έρχόντανε τόσο κοντά.

Έτσι ντυμένος, με τό μουντζούρωμένο πρόσωπό του, έμοιαζε με τά σκιάχτρα που βάζουν οι χωρικοί στα χωράφια και στα περιβόλια τους για να φοβερίζουν τά πουλιά.

Και ή Διονυσία άκόμα δέν μόρεσε να μη χαμογέλαση. Τον έπλησίασε όμως και ζήτησε τά φορέματά της. Ο άστεγος όμως μαθητευόμενος δέν τζίδνε χωρίς πληρωμή.

—Αυτά μονάχα έχω, ειπε ή Διονυσία δείχνοντας δυο δεκάρες που θρισκότανε στην τσέπη της.

—Να τό κρατήσης τά λεπτά σου, της άποκρίθηκε. Έγώ θέλω μόνο να μου δώσης μία τό χέρι σου.

'Η Διονυσία δέν ήταν βέβαια ύπε-

ρήφανη. Δέν αγαπούσε όμως την οικειότητα με όποιον τόχη και ήξερε πώς έπρεπε να κρατή τη θέση της με τους εργάτες.

Είπε όμως με θάρρος.

—Δός τα πρώτα και βλέπουμε κατόπι.

Και τραβώντας τό επανωφόρι από την πλάτη του μαθητευόμενου, σήκωσε από κάτω και τό κούκο της που είχε πέσει με την κίνηση της, τά πήρε και τά δυο και χωρίς να στρέψη πίσω της άρχισε να τρέχη μακριά από τό πηγάδι.

Όταν κουρασμένη πιά από τό τρέξιμο, μετρίασε τό βίδισμά της, άρχισε να συλλογίζεται όλα τά περιστατικά της ημέρας. Και την έπιασε μία λύπη.

—Είδες, γιατί πήγα στην άσπυρορροχού μου χωρίς επανωφόρι και χωρίς καπέλλο, αυτή η νόμισε πως μόροσε να έχη οικειότητα μαζί μου.

«Και ο υπάλληλος του γραφείου άκόμη, που δέν ήταν βέβαια κακός, μου μίλησε με ύφος προστατευτικό και με τρόπο προσδλητικό για τον πατέρα μου.

«Μά γιατί ν' αλλάζουν οι άνθρωποι έτσι; Τόσο πολύ χαμηλά κατεβαίνει κανείς άν γίνεται εργάτης;

«Κι' έτσι λοιπόν θα είμαι ύποχρεωμένη να ύποφέρω την συντροφιά αυτών των παιδιών και κοριτσιών των χωρίς άνατροφή; Τι ντροπή! Καλύτερα να ζητιάναύω.

«Και οι φίλοι μου; συλλογίσθηκε σε λιγάκι. 'Η Ζερμάλν, ο Μωρίς, ή οίκογενεια Μπεκ-κάρ που θα μ' έβλεπαν στο δρόμο χωρίς καπέλλο;

«'Ε! και έπειτα; Θα με ίδουν βέβαια πολλές φορές. Άλλά πρέπει. Ναι, πρέπει.

Έτσι λοιπόν ή Διονυσία παραδεχόταν ύλους τους έξευτελισμούς που θα της προξενούσε τό νέο της επαγγελμα. Σκυμμένη όμως όπως προχωρούσε, δέν πρότεξε έναν νέο που έρχότανε αντίκρυ της από τό ίδιο πεζοδρόμιο. Ήταν ο Μωρίς.

Μόλις τον είδε, φόρεσε με γοργό κίνημα τον κούκο και τό επανωφόρι που άφηνεμένη, κρατούσε άκόμα στα χέρια της και, χωρίς να σηκώση τά μάτια, σαν να ήταν άκόμα μόνη στον

έρημον αυτό δρόμο, εξακολούθησε να προχωρή με τό ίδιο γρήγορο βήμα. Όταν έφθασέ μπρός της ο Μωρίς την έχαιρέτησε και σταμάτησε. 'Ηθελε να της μιλήση.

—Δέν με γυφώρισε, Διονυσία; ψιθύρισε.

—Πώς! μά...

—Ντρέπεσαι; Τό καταλαβαίνω.

Κι' εδός, μ' ένα κίνημα ειλικρινείας σταθερής και άνδρικής, βγάλοντας έξω τον καιμό που τόσες ώρες τον έτριψε μέσα του ειπε με ύφος γλυκό.

—Μήπως έντράπηκα για σένα, έγώ;

'Η Διονυσία σήκωσε τό μάτια της. Τό πρόσωπο του Μωρίς έδειχνε δλη τη λύπη και την άπογοήτευση που αισθάνότανε.

Δέν μόρεσε να ντικρούση πολύ αυτό τό βλέμμα, όπου περισσότερο ήταν ή λύπη παρά ή επίπληξη.

Έστρηψε τό κεφάλι κι' έφυγε τρεχάτη κλαίωντας.

«Μήπως έντράπηκα για σένα; έγώ!»

Όλη ή άπέραντη παιδιάδα της Αν φαινότανε της Διονυσίας γεμάτη από αυτό τό παράπονο.

Και ήταν αλήθεια.

Δέν είχε ντραπή εκείνος, ο γιός του μηχανικού, ο γιός των ευεργετών της, ο έξάδελφος της περήφανης Έλισσάβει, δέν είχε ντραπή να κρατή συντροφιά αυτής, της κόρης ένός εργάτη στο μάυρο κάρβουνο.

«—Μήπως έντράπηκα για σένα έγώ;» (Σελ. 181, στ. γ')

Άκόμη περισσότερο, εμπρός σ' αυτό τον εργάτη, παραμέλησε τους άλλους γι' αυτήν, και γι' αυτήν μόνο είχε δλη την φροντίδα και δλη την προσοχή, γι' αυτήν την πιό ταπεινή.

Νά τί έκαμε εκείνος.

Και να τί έκαμε αυτή!

(Έπεται συνέχεια) ΦΩΚΙΩΝ ΘΑΛΕΡΩΣ

ΣΕΛΙΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΩΝ

ΣΦΟΝΝΕΤΑ

ΕΛΙΑ

Στου σκοτεινού φητότουρου το πέρασμα, μαθήσαν... Σ' όλα τα δέντρα οι φυλλοσιές και πόσανε στο χλωμα...

Οι άνεμοι, που λυσσομανούν τραγύω σου, γερύσαν... Φυσώντας και μουγκρίζοντας...

Ο Άγέρας άγιος σ' φωνάζει, κουρσάρος μανιασμένος... Περώνοντας, κάνει τα κλαδιά των δέντρων να σταλάζουν...

Κι' αν, στάγριο τούτο πάλαμα σου όξη, άπισταμένος... Ελιά, λίγα ξερόφυλλα, στη θέση τους παντ' άλλα...

ΔΕΙΓΜΑ ΦΙΛΙΑΣ

[Χαρισμένο στην "Αδιαφορήτη"]

*Ήταν ή ώρα των μαθημάτων. Είχε κυνήσει το κουδούνι γιά να μπούμε στο μάθημα... Μια μέρα, ξαφνικά, μιά λέγε: «Αδριο, παιδιά, θα φέρωε κόλλες γιά εξετάσεις!»...

Κι' έβγαλε το τόπι που είχε κρυμμένο, κι' άρχισε το παιχνίδι. "Αραδιαστήκαμε όλες σε μιά γράμμη και ή Πάτρα μιά, τ' όρχιχνε με τή σειρά..."

ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ ΠΕΡΑΣΜΕΝΟΥ

[Αφιέρωμα στην μνήμη του αδελφού μου]

Χειμώνας! Ο αέρας άγρια ξεσπά έξω. Κι' έγω, καθυμένους στο γραφείο μου, βλέπω με βλέμμα εξεταστικό τα βιβλία που είναι πάνω...

έκείνη τή στιγμή, σήκωσα τα μάτια μου και κοίταξα την Πάτρα... Η διευθύντρια, που δέν κερλί μανε τέτοια άπάντηση, είπε: «Σά, συγχωρώ και τις δυο γιατί ή φιλία σας είναι σπανία»...

ΧΑΜΟΓΕΛΟ ΤΗΣ ΕΥΤΥΧΙΑΣ

ΣΤΗ ΔΙΑΠΑΛΑΣΙ

Τά χρόνια σου φεύγουνε και πάνε, στου ΧΡΟΝΟΥ την αλώνα... Πέντα δροσάτη, γέλα, πιά τρανή...

Ποι' τ' άνε ή ατρία όμως; ποι' τ' άνε Που' δλου τραγύω, γέροντες και γιοι!

Γιατίς, παπούδες μαζί και έγγονοι, Με τόση βαθεια άγάπη σ' αγαπάνε; Σκρ' μένος σ' ό τραπέζι ό μαθητής...

ΑΡΗΣ

«ΚΟΛΛΕΣ ΓΙΑ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ!»

Είναι τώρα χρόνια που πάω σχολείο, με ποτέ μου δέν έννοιωσα τό φόβο των φρεϊνών εξετασών... Τελος ήθελε το πρώτο μάθημα χωρίς περιστατικό, το δεύτερο... και έτσι όλα τα μαθήματα πέρασαν...

ΑΠΟ ΤΑ ΦΑΙΔΡΑ

Μεταξύ συμμαθητών. "Η όκηρόριά μας μιά φορά μπήκε με λερωμένα πόδια σε μιά κάμαρα..."

ΠΑΙΔΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

Τό Κουνουπόζυγγο μπλίνε γιά πρώτη φορά στον Ήλεκτρολό σιδηρόδρομο κι' άφού πέρασαν τή σήραγγα, λέει στη μαμά:

Μαμά, τόσο γλήγορα έφτάσαμε... Ο Διδ: Παιδιά, όν έγγραφες όλα σου τα μαθήματα; Τοτό;—Γιατί έγω είμαι διευθυντής!

290ος ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ

ΠΡΟΣ ΣΥΝΘΕΣΙΝ ΔΙΗΓΗΜΑΤΟΣ

ΘΕΜΑ: Τά παιχνίδια των παιδιών

Θά μου γράψετε ένα διήγημα, με αύτο τό θέμα. Άλλα τό παιχνίδι πρέπει να είναι άστείο (όχι τραγικά πραγματά!) τό πολυ πολυ κωμικοτραγικό... Γενώ ήν δούσερη, την τρίτη... και φθανω σε μια ώσεία είκόνα...

Η ΝΥΚΤΕΡΙΝΗ ΕΚΔΡΟΜΗ ΜΟΥ

Είχε τυκτώσει τούραντο βαθύτατη μανία... Τό κάμπο τή χλόη έσκέπαζε και τού βουνού τα φύλλα...

Μαυρολογούσαν τα νερά και οι βράχοι τής θαλάσσης... Και μόνο έλιαν, κρυφά περνώντας, τό φεγγάρι...

*Ήταν τό χόρτο, τό κλαδί κι' ό άνθός, την ώρα εκείνη... Τού μαμουδιού προσκεφάλου, τής πεκαλούδας κλίβη.

Τάγνι σή μάγτρα ειλάγιαζε, τάγριμι στη μονιά του... "Όλα τα πλάσματα, Θεέ, στον ήκιο σου άποκάτω!"

ΑΠΟ ΤΑ ΦΑΙΔΡΑ

Μεταξύ συμμαθητών. "Η όκηρόριά μας μιά φορά μπήκε με λερωμένα πόδια σε μιά κάμαρα..."

ΠΑΙΔΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

Τό Κουνουπόζυγγο μπλίνε γιά πρώτη φορά στον Ήλεκτρολό σιδηρόδρομο κι' άφού πέρασαν τή σήραγγα, λέει στη μαμά:

ΥΠΟΜΝΗΣΙΣ

Παρακαλούνται οι Συνδρομηταί, τών όποιων έλθουν ήδη ή συνδρομή, να σπεύσουν να την άνανθώσουν... ΟΙ έν Αθήνας και Κόστω Συνδρομηταί...

290ος ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ

ΠΡΟΣ ΣΥΝΘΕΣΙΝ ΔΙΗΓΗΜΑΤΟΣ

ΘΕΜΑ: Τά παιχνίδια των παιδιών

Θά μου γράψετε ένα διήγημα, με αύτο τό θέμα. Άλλα τό παιχνίδι πρέπει να είναι άστείο (όχι τραγικά πραγματά!) τό πολυ πολυ κωμικοτραγικό... Γενώ ήν δούσερη, την τρίτη... και φθανω σε μια ώσεία είκόνα...

Η ΝΥΚΤΕΡΙΝΗ ΕΚΔΡΟΜΗ ΜΟΥ

Είχε τυκτώσει τούραντο βαθύτατη μανία... Τό κάμπο τή χλόη έσκέπαζε και τού βουνού τα φύλλα...

Μαυρολογούσαν τα νερά και οι βράχοι τής θαλάσσης... Και μόνο έλιαν, κρυφά περνώντας, τό φεγγάρι...

*Ήταν τό χόρτο, τό κλαδί κι' ό άνθός, την ώρα εκείνη... Τού μαμουδιού προσκεφάλου, τής πεκαλούδας κλίβη.

Τάγνι σή μάγτρα ειλάγιαζε, τάγριμι στη μονιά του... "Όλα τα πλάσματα, Θεέ, στον ήκιο σου άποκάτω!"

ΑΠΟ ΤΑ ΦΑΙΔΡΑ

Μεταξύ συμμαθητών. "Η όκηρόριά μας μιά φορά μπήκε με λερωμένα πόδια σε μιά κάμαρα..."

ΠΑΙΔΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

Τό Κουνουπόζυγγο μπλίνε γιά πρώτη φορά στον Ήλεκτρολό σιδηρόδρομο κι' άφού πέρασαν τή σήραγγα, λέει στη μαμά:

ΥΠΟΜΝΗΣΙΣ

Παρακαλούνται οι Συνδρομηταί, τών όποιων έλθουν ήδη ή συνδρομή, να σπεύσουν να την άνανθώσουν... ΟΙ έν Αθήνας και Κόστω Συνδρομηταί...

290ος ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ

ΠΡΟΣ ΣΥΝΘΕΣΙΝ ΔΙΗΓΗΜΑΤΟΣ

ΘΕΜΑ: Τά παιχνίδια των παιδιών

Θά μου γράψετε ένα διήγημα, με αύτο τό θέμα. Άλλα τό παιχνίδι πρέπει να είναι άστείο (όχι τραγικά πραγματά!) τό πολυ πολυ κωμικοτραγικό... Γενώ ήν δούσερη, την τρίτη... και φθανω σε μια ώσεία είκόνα...

Η ΝΥΚΤΕΡΙΝΗ ΕΚΔΡΟΜΗ ΜΟΥ

Είχε τυκτώσει τούραντο βαθύτατη μανία... Τό κάμπο τή χλόη έσκέπαζε και τού βουνού τα φύλλα...

Μαυρολογούσαν τα νερά και οι βράχοι τής θαλάσσης... Και μόνο έλιαν, κρυφά περνώντας, τό φεγγάρι...

*Ήταν τό χόρτο, τό κλαδί κι' ό άνθός, την ώρα εκείνη... Τού μαμουδιού προσκεφάλου, τής πεκαλούδας κλίβη.

Τάγνι σή μάγτρα ειλάγιαζε, τάγριμι στη μονιά του... "Όλα τα πλάσματα, Θεέ, στον ήκιο σου άποκάτω!"

ΑΠΟ ΤΑ ΦΑΙΔΡΑ

Μεταξύ συμμαθητών. "Η όκηρόριά μας μιά φορά μπήκε με λερωμένα πόδια σε μιά κάμαρα..."

ΠΑΙΔΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

Τό Κουνουπόζυγγο μπλίνε γιά πρώτη φορά στον Ήλεκτρολό σιδηρόδρομο κι' άφού πέρασαν τή σήραγγα, λέει στη μαμά:

πιά καλά, που. Ολίγες μεταβολές σε μερικέστέρες (βάρκα αντί σάβρα, παλιά μωράντι παιδιά μας, κόρη αντί σάρκα μας κτλ.) δείχνουν μόνον κουταμάρα, γιατί δέν ταιριάζουν καλά στη συνέχαια.

290ος ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ

ΠΡΟΣ ΣΥΝΘΕΣΙΝ ΔΙΗΓΗΜΑΤΟΣ

ΘΕΜΑ: Τά παιχνίδια των παιδιών

Θά μου γράψετε ένα διήγημα, με αύτο τό θέμα. Άλλα τό παιχνίδι πρέπει να είναι άστείο (όχι τραγικά πραγματά!) τό πολυ πολυ κωμικοτραγικό... Γενώ ήν δούσερη, την τρίτη... και φθανω σε μια ώσεία είκόνα...

Η ΝΥΚΤΕΡΙΝΗ ΕΚΔΡΟΜΗ ΜΟΥ

Είχε τυκτώσει τούραντο βαθύτατη μανία... Τό κάμπο τή χλόη έσκέπαζε και τού βουνού τα φύλλα...

Μαυρολογούσαν τα νερά και οι βράχοι τής θαλάσσης... Και μόνο έλιαν, κρυφά περνώντας, τό φεγγάρι...

*Ήταν τό χόρτο, τό κλαδί κι' ό άνθός, την ώρα εκείνη... Τού μαμουδιού προσκεφάλου, τής πεκαλούδας κλίβη.

Τάγνι σή μάγτρα ειλάγιαζε, τάγριμι στη μονιά του... "Όλα τα πλάσματα, Θεέ, στον ήκιο σου άποκάτω!"

ΑΠΟ ΤΑ ΦΑΙΔΡΑ

Μεταξύ συμμαθητών. "Η όκηρόριά μας μιά φορά μπήκε με λερωμένα πόδια σε μιά κάμαρα..."

ΠΑΙΔΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

Τό Κουνουπόζυγγο μπλίνε γιά πρώτη φορά στον Ήλεκτρολό σιδηρόδρομο κι' άφού πέρασαν τή σήραγγα, λέει στη μαμά:

Κριτική της προηγουμένης Σελίδος: - «Πυρκαγιά στο λυγγο»... «Τεχνολογία και μαθητική χάρη γραμμών»... «Χρυσάλλιδες»... «Η ποιητική τεχνική»...

290ος ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ

ΠΡΟΣ ΣΥΝΘΕΣΙΝ ΔΙΗΓΗΜΑΤΟΣ

ΘΕΜΑ: Τά παιχνίδια των παιδιών

Θά μου γράψετε ένα διήγημα, με αύτο τό θέμα. Άλλα τό παιχνίδι πρέπει να είναι άστείο (όχι τραγικά πραγματά!) τό πολυ πολυ κωμικοτραγικό... Γενώ ήν δούσερη, την τρίτη... και φθανω σε μια ώσεία είκόνα...

Η ΝΥΚΤΕΡΙΝΗ ΕΚΔΡΟΜΗ ΜΟΥ

Είχε τυκτώσει τούραντο βαθύτατη μανία... Τό κάμπο τή χλόη έσκέπαζε και τού βουνού τα φύλλα...

Μαυρολογούσαν τα νερά και οι βράχοι τής θαλάσσης... Και μόνο έλιαν, κρυφά περνώντας, τό φεγγάρι...

*Ήταν τό χόρτο, τό κλαδί κι' ό άνθός, την ώρα εκείνη... Τού μαμουδιού προσκεφάλου, τής πεκαλούδας κλίβη.

Τάγνι σή μάγτρα ειλάγιαζε, τάγριμι στη μονιά του... "Όλα τα πλάσματα, Θεέ, στον ήκιο σου άποκάτω!"

ΑΠΟ ΤΑ ΦΑΙΔΡΑ

Μεταξύ συμμαθητών. "Η όκηρόριά μας μιά φορά μπήκε με λερωμένα πόδια σε μιά κάμαρα..."

ΠΑΙΔΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

Τό Κουνουπόζυγγο μπλίνε γιά πρώτη φορά στον Ήλεκτρολό σιδηρόδρομο κι' άφού πέρασαν τή σήραγγα, λέει στη μαμά:

Κριτική της προηγουμένης Σελίδος: - «Πυρκαγιά στο λυγγο»... «Τεχνολογία και μαθητική χάρη γραμμών»... «Χρυσάλλιδες»... «Η ποιητική τεχνική»...

290ος ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ

ΠΡΟΣ ΣΥΝΘΕΣΙΝ ΔΙΗΓΗΜΑΤΟΣ

ΘΕΜΑ: Τά παιχνίδια των παιδιών

Θά μου γράψετε ένα διήγημα, με αύτο τό θέμα. Άλλα τό παιχνίδι πρέπει να είναι άστείο (όχι τραγικά πραγματά!) τό πολυ πολυ κωμικοτραγικό... Γενώ ήν δούσερη, την τρίτη... και φθανω σε μια ώσεία είκόνα...

Η ΝΥΚΤΕΡΙΝΗ ΕΚΔΡΟΜΗ ΜΟΥ

Είχε τυκτώσει τούραντο βαθύτατη μανία... Τό κάμπο τή χλόη έσκέπαζε και τού βουνού τα φύλλα...

Μαυρολογούσαν τα νερά και οι βράχοι τής θαλάσσης... Και μόνο έλιαν, κρυφά περνώντας, τό φεγγάρι...

*Ήταν τό χόρτο, τό κλαδί κι' ό άνθός, την ώρα εκείνη... Τού μαμουδιού προσκεφάλου, τής πεκαλούδας κλίβη.

Τάγνι σή μάγτρα ειλάγιαζε, τάγριμι στη μονιά του... "Όλα τα πλάσματα, Θεέ, στον ήκιο σου άποκάτω!"

ΑΠΟ ΤΑ ΦΑΙΔΡΑ

Μεταξύ συμμαθητών. "Η όκηρόριά μας μιά φορά μπήκε με λερωμένα πόδια σε μιά κάμαρα..."

ΠΑΙΔΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

Τό Κουνουπόζυγγο μπλίνε γιά πρώτη φορά στον Ήλεκτρολό σιδηρόδρομο κι' άφού πέρασαν τή σήραγγα, λέει στη μαμά:

